

Vliv metod zážitkových kurzů na změnu postojů jejich účastníků

Formální stránka

Práce obsahuje 31 stran textu (včetně obsahu a seznamu použité literatury). Pohybuje se tak při dolní hranici požadavku TF JU. Text obsahuje všechny požadované náležitosti, je zpracován přehledně. Členění kapitol odpovídá většinou strukturu naznačené v úvodu práce. Připomínku mám však k zařazení kapitoly 3.1 – Změna postojů. Svým obsahem patří pod kapitolu 2 – Postoje. Tím by ovšem vynikla skutečnost, že vlastnímu tématu práce – vlivu zážitkových kurzů na změnu postojů jejich účastníků – se věnuje autor na pouhých dvou stranách práce. Jinými slovy – autor vyčerpal většinu textu své práce na objasnění základních pojmů. Zůstává otázkou, proč má v tomto případě práce tak malý rozsah, vlastnímu tématu mohl věnovat i deset stran textu.

Autor se v seznamu použité literatury odvolává na 14 tištěných, vesměs českých pramenů a na dva elektronické. Citace v textu jsou užívány korektně. Na některých místech však není jasně rozlišeno mezi citací přímou a nepřímou (např. s. 8 – poznámka pod čarou č. 4, 5, 6 a 7).

Stylistická stránka

V práci se vyskytuje řada menších gramatických chyb, zejména v použití čárky v souvětí (např. na s. 5, 7, 12, atd.). Občas se vyskytují v textu také tiskové chyby (např. s. 9 – 2. věta 2. odstavce nebo s. 14 – „komutace“ místo „komunikace“).

Text obsahuje řadu stylistických neobratností. Např. na s. 16 – 2. odst. 2. kap. chce autor „definovat postoj pomocí různých náhledů v různých dobách a místech světa... nebo ve 3. odstavci na téže straně „Allport ustanovil vymezení pojmů...“. Věta na s. 17 téměř nedává smysl: „Z této definice vidíme jasně daný důraz na postoje souvislé s jednáním a postoji. Stylistické neobratnosti se dopouští autor v rámci úporné snahy komentovat definice pojmů převzaté od odborníků.“

Obsahová stránka

Po obsahové stránce vykazuje práce řadu nejasností:

S. 5: Autor konstatuje, že „opravdová“ výchova vzniká díky prožitým zkušenostem. Podotýkám, že tak „vzniká“ i „opravdová socializace“.

S. 9: Ptám se, odkud se bere autorova jistota, že rozšířením komfortní zóny se dají měnit postoje člověka? Chybí mi argumenty nebo minimálně příklady z praxe. V kap. 1.4.1 autor znovu opakuje informace z předcházejícího textu, stále však není jasné, v čem vlastně spočívá rozšíření komfortní zóny člověka konkrétně.

S. 13 – Maslowova pyramida potřeb je představena nepřesně a neúplně. Opominuty jsou zákonitosti spojené s naplňováním vyšších a nižších potřeb člověka a potřeb seberealizačních.

S. 16: Upozorňuji, že téma „postoje“ patří i do základního spektra obecné psychologie a psychologie osobnosti, nikoliv pouze do psychologie sociální.

S. 19: Autor vyvodil z Kichnerovy analýzy závěr, že snaha být svým okolím a sám sebou hodnocen jako ctnostný člověk, se shoduje s teorií hédonizmu. Mohl by ukázat, v čem tato shoda spočívá?

S. 18: autor vymezuje rozdíl mezi postojem a názorem, na s. 20 je opakovaně zaměřuje. Prosím o vysvětlení.

S. 21: Autor uvádí mezi metodami měření postojů také sociometrii. Může vysvětlit toto zařazení?

Na několika místech práce se autor pokouší vymezit vztah mezi funkcí postojů a motivů v psychice člověka, opakovaně se mu to však jednoznačně nedaří. Upozorňuji, že oba konstrukty se vztahují k pojmu hodnota, ovšem různě: Zatímco v motivaci sleduje psychologie motivaci jako spojovací článek mezi existující potřebou a cílovou hodnotou, v teorii postojů existují hodnoty jako opěrný bod pro kognitivní dimenzi postoje.

V publikaci autor velmi vágně formuluje cíle zážitkových kursů: - jde podle něho o cíle výchovné, dávají důraz na formování účastníků, nabízí se aktivity a účastníci jsou vystavováni různým podmínkám... Takto příliš obecné formulaci cílů můžeme podřadit i aktivity socialistického Pionýra, který v šedesátých letech organizoval velmi zážitkově zaměřený projekt pod názvem Plameny a cesty. Výchova, formace i nabízené aktivity však byly podřízeny nehumánní ideologii!

V závěru práce autor konstatuje, že účastník, který přijal dobrovolně výzvu, přehodnocuje své postoje. Toto konstatování se mi ovšem nejvíce o nic méně hypotetické než na začátku práce, protože v průběhu práce jsem nenašla v textu ani jeden empirický argument. Ráda se však nechám při obhajobě přesvědčit o opaku.

Z výše uvedených obsahových nejasností plyne, že cíl práce byl splněn jen velmi částečně, jelikož se vlastně omezil na objasnění základních pojmů, a to ještě vágním způsobem.

Navrhovaná známka:

Dobře

doc. PhDr. Ludmila Muchová, PhD.